

**แบบสำรวจและจัดฐานข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
ของสภาวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสงคราม**

๑. ชื่อรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ชื่อรายการ วัดบางแค่น้อย

ชื่อเรียกในท้องถิ่น วัดบางแค่น้อย

ชื่อภาษาอื่น (ถ้ามี)

๒. ประเภทมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

รายการตัวแทนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (มีการปฏิบัติอย่างแพร่หลาย)

รายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ต้องได้รับการส่งเสริมและรักษาอย่างเร่งด่วน
(เสี่ยงต่อการสูญหาย)

๓. ลักษณะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (ตอบได้มากกว่า ๑ หัวข้อ)

วรรณกรรมพื้นบ้านและภาษา

ศิลปะการแสดง

แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรม ประเพณี และเทศกาล

ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติและจักรวาล

งานช่างฝีมือดั้งเดิม

การเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้านและศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

๔. ประวัติความเป็นมาและรายละเอียดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ในอดีต **วัดบางแค่น้อย** ตั้งอยู่ในทำเลที่ค่อนข้างกันดาร ไม่มีหมู่บ้าน และมีวัดใกล้เคียงอยู่หลายวัด สภาพของวัดเกิดการทรุดโทรมลง ชาวบ้านจึงนิมนต์พระภิกษุเขียว จิตติสโร จากวัดบางแคใหญ่มาเป็นเจ้าอาวาส ท่านจึงได้มาสร้างศาลาการเปรียญ และอุโบสถหลังใหม่ (หลังที่ ๓) แทนหลังเดิม ซึ่งผูกง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เสร็จปี พ.ศ. ๒๔๙๐ หลวงพ่อเขียวเป็นผู้มีความรู้ด้านวิทยาคมใช้คาถา และสมุนไพรรักษาโรค ยาหอมหลวงพ่อกษัตริย์พรหมคุณเป็นเลิศใช้ได้ตีมาจนถึงทุกวันนี้ ไม่มีพิษภัย เมื่อหลวงพ่อกษัตริย์พรหมคุณเจ้าอาวาสองค์ที่ ๖ มรณภาพ พ.ศ. ๒๕๐๓ พระครูสมุทรนันทคุณ (หลวงพ่อแพ) ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาส ได้พัฒนาวัดต่อจาก พระอธิการเขียวจนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๐ อุโบสถหลังที่ ๓ เกิดชำรุดทรุดโทรมลงอีก เนื่องจากวัสดุที่ใช้ด้อยคุณภาพ เพราะเป็นปูนสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ พระครูสมุทรนันทคุณ (แพ นนโท) เจ้าอาวาสองค์ที่ ๗ จึงได้ดำเนินการสร้างอุโบสถหลังใหม่ขึ้น วัดนี้ได้รับวิสุงคามสีมาเป็นทางราชการ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐

สิ่งสำคัญของวัด ได้แก่

๑. พระประธานในอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปเก่าคู่มากับวัด ศิลปะช่างจีน

๒. อุโบสถหลังใหม่ หลังเดียวในประเทศไทย ผนังอุโบสถ ซ้ายและขวาแกะสลักด้วยไม้สักทองแกะสลักที่ถูกเจียรไนเรื่องราวของพุทธประวัติ ทั้งการประสูติ ตรัสรู้ ปรีณิพพานและทศชาติชาดก เป็นภาพสามมิติ ฝีมือช่างแกะสลักจากเพชรบุรีซึ่งมีชื่อเสียงทางด้านนี้มาก ภาพพุทธประวัติผนังด้านในอุโบสถเป็นศิลปะไม้ฝังไม้ คือการฝังไม้โมกมันลงในไม้สักซึ่งรับทอดจากสีคริมลงสู่ไม้สักสีน้ำตาลสวยงามหาดูได้ยาก นอกจากนั้นพื้นของอุโบสถยังปูด้วยไม้ตะเคียนแผ่นใหญ่จำนวน ๗ แผ่น ขนาดหนา ๒ นิ้ว ใหญ่ (กว้าง)๓๙ - ๔๐ นิ้ว ซึ่งหาไม่ได้ในปัจจุบัน ฝาผนังพื้นเป็นไม้แกะสลักหนา ๓ นิ้วแกะสลักเป็นรูปคนสัตว์ต้นไม้ และแกะเสริมรวมหนถึง ๖ นิ้วฝาผนังด้านตรงข้ามพระประธานเป็นไม้แกะสลักรูปปางชนะมาร ฝาผนังด้านซ้ายขวาของพระประธานเป็นไม้แกะสลักรูปพระเจ้าสิบชาติ ฝาผนังด้านหลังพระประธานเป็นไม้แกะสลักการประสูติตรัสรู้ปรีณิพพาน ฝาผนังใต้ธรณีหน้าต่าง ๒ ข้างแกะสลักฝังด้วยไม้โมกมันรูปพระเวสสันดร จั้วด้านหน้าและหลังเป็นไม้แกะสลักด้านข้างทั้งสองเป็นคูหา หลงรักปิดทองคันทวยเป็นไม้ลงรักปิดทอง

๕. พื้นที่ปฏิบัติมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (พื้นที่ที่ปรากฏหรือชุมชนที่มีการปฏิบัติมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม)

บ้านบางแคใหญ่หมู่ที่ ๗ ตำบลแควอ้อม อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๖. คุณค่าและความสำคัญของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในแต่ละระดับ (เช่น ระดับปัจเจกบุคคล/ระดับครอบครัว/ระดับชุมชนท้องถิ่น/ระดับจังหวัด/ระดับประเทศ เป็นต้น)

เกิดคุณค่าและความสำคัญทั้งในระดับปัจเจกบุคคล,ระดับครอบครัว,ระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับจังหวัด

๗. บทบาทของแต่ละภาคส่วนในการดำเนินมาตรการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

บทบาทของสถาบันครอบครัว (ดำเนินมาตรการอย่างไรบ้าง)

ปลูกฝังให้ตระหนักถึงความสำคัญของวัดในชุมชน

บทบาทของชุมชน (ดำเนินมาตรการอย่างไรบ้าง)

คนในชุมชนเกิดรายได้จากการที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่

บทบาทของหน่วยงานภาครัฐ (ดำเนินมาตรการอย่างไรบ้าง)

หน่วยงานของวัฒนธรรมได้มีส่วนเข้าไปส่งเสริม สนับสนุน

บทบาทขององค์กรภาคเอกชน (ดำเนินมาตรการอย่างไรบ้าง)

นำนักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในพื้นที่ชุมชน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ

บทบาทของสถาบันการศึกษา (ดำเนินมาตรการอย่างไรบ้าง)

ส่งเสริมให้เด็ก ๆ เกิดความคิดที่ต่อยอดเกี่ยวกับเศรษฐกิจในชุมชน

๘. มาตรการที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ หัวข้อ)

การศึกษา วิจัย (ระบุวิธีดำเนินงานโดยสังเขป)

การอนุรักษ์ฟื้นฟู (ระบุวิธีดำเนินงานโดยสังเขป)

การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุวิธีดำเนินงานโดยสังเขป)

การพัฒนาต่อยอดมรดกภูมิปัญญา (ระบุวิธีดำเนินงานโดยสังเขป)

พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวบูรณาการร่วมกับวัดให้มีความทันสมัย

การดำเนินงานด้านอื่น ๆ (ระบุวิธีดำเนินงานโดยสังเขป)

๙. รายชื่อผู้สืบทอด / ผู้ครอง / ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลักในปัจจุบัน

รายชื่อบุคคล/หัวหน้าคณะ/ กลุ่ม/สมาคม/ชุมชน	อายุ/อาชีพ	ที่อยู่ (สถานที่ติดต่อ) / หมายเลขโทรศัพท์
วัดบางแคน้อย	-	บ้านบางแคใหญ่หมู่ที่ ๗ ตำบลแควอ้อม อำเภอมัทพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

๑๐. ปัจจุบันรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้รับการประกาศขึ้นบัญชีในระดับใด

- ยังไม่เคยได้รับการประกาศขึ้นบัญชี (รายการสำรวจและจัดเก็บใหม่)
- ระดับจังหวัด (รายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม)
- ระดับชาติ
- ระดับนานาชาติ (ยูเนสโก)

๑๑. จากข้อ ๑๐ ควรจะเสนอรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้ได้รับการประกาศขึ้นบัญชีในระดับใด

- สำรวจและจัดเก็บเท่านั้น (ยังไม่ควรได้รับการประกาศขึ้นบัญชี)
- ระดับจังหวัด (รายการเบื้องต้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม)
- ระดับชาติ
- ระดับนานาชาติ (ยูเนสโก)

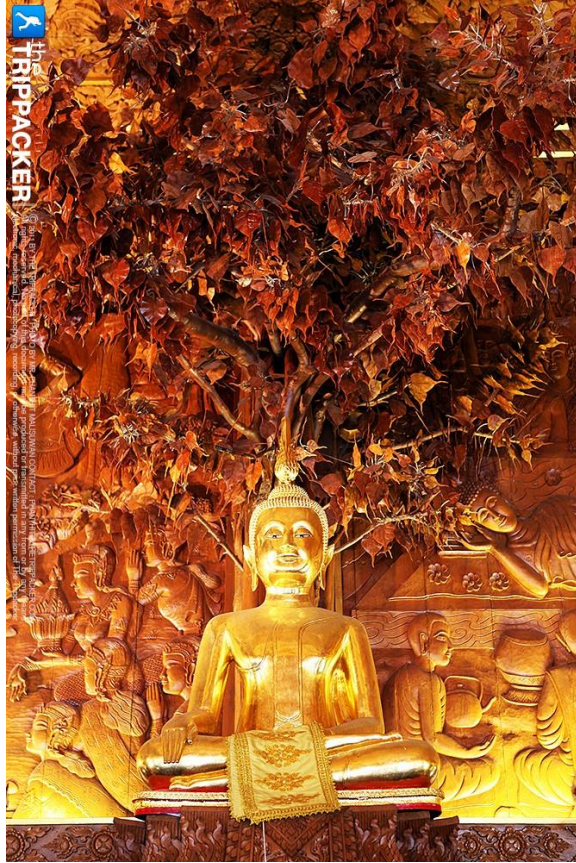
๑๒. เอกสารอ้างอิงและ/หรือผลงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
เจ้าหน้าที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้มีส่วนร่วมเข้าไปศึกษาความเป็นมาของวัดบางแคน้อย

๑๓. รูปภาพ พร้อมคำอธิบายใต้ภาพ

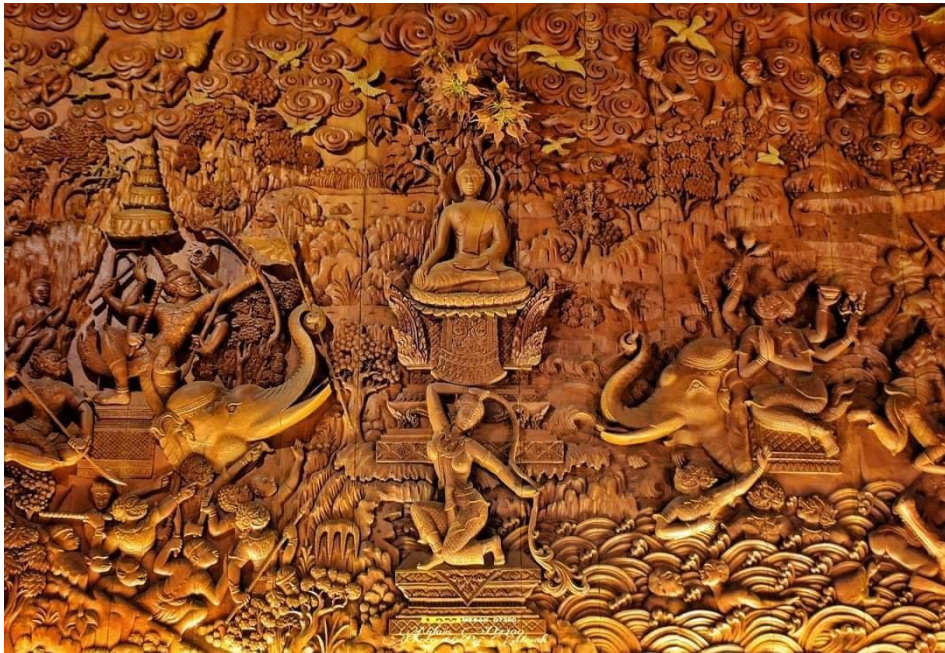

ฝาผนังด้านตรงข้ามพระประธานเป็นไม้แกะสลักรูปปางชนะมาร ฝาผนังด้านซ้ายขวาของพระประธานเป็นไม้แกะสลักรูปพระเจ้าสิบชาติ ฝาผนังด้านหลังพระประธานเป็นไม้แกะสลักการประสูติตรัสรู้นิพพาน

ที่มา : theTripPacker

พระประธานในอุโบสถ
ที่มา : theTripPacker

ฝาผนังด้านตรงข้ามพระประธานเป็นไม้แกะสลักรูปปางชนะมาร
ที่มา : theTripPacker

๑๔. ข้อมูลภาพถ่าย ข้อมูลภาพเคลื่อนไหว หรือข้อมูลเสียง (ระบุประเภทของสื่อที่แนบไฟล์มาพร้อมคำอธิบาย)

ข้อมูลภาพถ่าย ได้แก่ รูปภาพในข้อที่ ๑๓

ข้อมูลภาพเคลื่อนไหว ได้แก่

ข้อมูลเสียง ได้แก่

๑๕. ข้อมูลผู้สำรวจและจัดเก็บ

ชื่อ - สกุล นางสาวกฤติกา เปรมสุข

หน่วยงาน สภาวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสงคราม

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

อาคาร ศาลากลางชั้น ๕ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสงคราม

แขวง/ตำบล แม่กลอง เขต/อำเภอ เมือง จังหวัด สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐